

Rakouské císařství po roce 1848

- revoluce přinesla změnu císaře a zrušení poddanství, všichni si mají být rovni
- 4. 3. 1849 revoluci ukončuje oktrojovaná *Stadionova ústava*, která má respektovat zrušení poddanství a občanská práva
- 31. 12. 1851 je však k ničemu, protože během krátké chvíle je *Silvestrovskými patenty* obnoven absolutismus → *bachovský absolutismus*
 - národnostní útlak, zejména těch, kteří se účastnili revoluce

Domácí politika

- občané vyloučení ze správy státu
- dokončení průmyslové revoluce
- *Živnostenský řád* umožňuje svobodu podnikání
- vznik nových bank, burz, textilní, zemědělský, potravinářský průmysl
- 1873 hospodářská krize, kterou přežili jen ti silnější
 - zrovnoprávnění dosud jen tolerovaných náboženství (*Tolerančním patentem*): lutheránství, kalvinismus a pravosláví

Zahraniční politika

- (1853-1856) KRYMSKÁ VÁLKA otevřeně nevystupuje, zachovává neutralitu, dostává se do mezinárodní izolace
- 1859 BITVA U SOLFERINA A MAGENTY, kdy se Italové snaží vyhnat Habsburky z jejich území, Rakousko je poraženo, odvolání významní politici
- 20.10.1860 tím končí absolutismus, Bach je odvolán, František vydává *Říjnový diplom*, slibuje ústavnost a liberalismus, zřízení parlamentu
- 26.2.1861 vydává *Únorovou = Schmerlingovu* ústavu, konstituční monarchie, zakládá říšskou radu o dvou komorách (horní – panská, členy jmenuje císař, dolní – poslanecká sněmovna, do které se poslanci volí skrze zemské sněmy), kurijní volební systém (volí se v rámci čtyř kurií, později přibyla ještě pátá), pro muže všeobecné volební právo, ale ne rovné (ze začátku volili jen ti majetní)
- 3.7.1866 BITVA U SADOVÉ, konec PRUSKO-RAKOUSKÉ VÁLKY, na straně Prusů je Itálie, Italové od poraženého rakouská získávají Benátsko
 - díky těmto fiaskům musí Rakušáci vyslyšet požadavky Maďarů → přistupují na *dualismus*, tzv. Rakousko-Uherské vyrovnání
- 17.2.1867 G. Ardassy uherským ministerským předsedou, vytváří si vlastní ústavu, vzniká personální unie Rakousko-Uhersko (Předlitavsko a Zalitavsko)
 - František Josef I. korunován na uherského krále

Rakousko-Uhersko

- císař František Josef I., společná tři ministerstva (financí, zahraničí, války), delegace jsou společný zákonodárný orgán, kde jsou zastoupeni jak Rakušáci tak Uhři

50.-60. léta 19. století

- pronásledování: František Palacký (stáhl se z politiky), Karel Havlíček Borovský (skončil v Brixenu), Josef Kajetán Tyl (vyhnán z Prahy, musel žít jako kočovný herec na venkově)
- 1863 Češi se přidali k politice *pasivní resistance*, to jest protestování po Vídeňském centralismu, protest spočíval v tom, že nedocházeli do Říšské rady
- i přes politickou cenzuru vzniká řada uměleckých děl: Babička, Kytice
- 1861 *Únorová ústava* říká, že jsme konstituční monarchií, to jsou momenty, kdy začíná ožívat politika a společenský život v českých zemích
- malíři Josef Mánes (výzdoba Staré radnice), Karel Purkyně, Jaroslav Čermák, Max Švabinský, Josef Hlávka (podporoval studenty)
 - spolek Hlahol (pěvecký): Smetana, Sokol (tělovýchovný): Tyrš, Fügner, Prozatímní divadlo (odpolední česká představení), Umělecká beseda (sdružuje umělce nejrozličnějších oborů), Spolek českých lékařů, májovci

Dualismus

- 1866 porážka Rakušanů v BITVĚ U SADOVÉ, došlo k narovnání s Maďary, ti si vypracovali svoji ústavu
- tři stejná ministerstva, různé vlády
 - *Prosincová ústava*, ta byla vypracována pro Předlitavsko
 - Čechům se to nelíbí, začínají protestovat
- 1867 delegace na národopisnou výstavu do Moskvy, přijetí u cara Alexandra II.
- 1867 při přesunu českých korunovačních klenot z Vídně do Prahy demonstrace
- 16.5.1868 položen základní kámen Národního divadla
- 1868 tábory lidu Čechů na důležitých historických místech, odmítají platit daně